

obilje materijala u svakoj pojedinoj emisiji. Ali tome se može doskočiti ako emisiju presnimimo na vrpcu i podijelimo na dva ili čak više dijelova.

Da sve što je ovdje rečeno ne bi ostalo samo puko teoretiziranje, objavili smo u istom časopisu u rubrici *Ziva riječ* četiri emisije u cijelosti, ali bez vježbi.

Nadamo se da će vam ovaj mali prikaz pomoći da uspijete što svrsishodnije i raznolikije organizirati nastavu kao što bi i nama svaka primjedba o emisijama bila dragocjena pomoć.

Nives Sironić-Bonefačić

OBRADA TEKSTA IZ STRANIH NOVINA

Jedna od mogućnosti za proširivanje znanja i za provjeravanje razumijevanja stranog jezika

A) Uvodne napomene

U trećoj ili četvrtoj godini učenja stranog jezika gradivo iz knjige ili gradivo audio-vizuelnih tečajeva može se osvježiti i proširiti na nov način tako da na jednom satu u razredu obradimo kratak članak iz strane dnevne štampe. Učenici će se na taj način zainteresirati za čitanje novina na stranom jeziku, a razumijevanje teksta dat će im novi poticaj za intenzivnijim učenjem stranog jezika. Ovakvim oblikom rada možemo se koristiti na jednome satu kao vježbom razumijevanja i konverzacije, a na slijedećem satu može se, štaviše, provjeriti i pismenost učenika tako da im zadamo da složne plan radnje i da po planu ukratko sastave sadržaj teksta.

B) Izbor teksta

Nastavnik mora vrlo pažljivo odabrati tekst koji će obraditi u razredu. Tekst mora imati određene karakteristike, i to:

1. Mora biti kratak i razumljiv s najviše 10—12 nepoznatih riječi.
2. Sadržaj članka mora biti zanimljiv, a dobro je da se može povezati s već obrađenim gradivom. Vrlo je prikladan akcioni tekst.
3. Tekst ne smije sadržavati odviše podataka teških za pamćenje, a ni gramatičke konstrukcije koje nisu poznate učenicima.
4. Vrlo je dobro ako se tekst i slikovno ilustrira jer slika mnogo olakšava razumijevanje i tumačenje novih riječi.

U novinama je katkada dosta teško pronaći tekst prikladne dužine koji odgovara svim ovim zahtjevima. Zato će nastavnik u početku sam prilagoditi tekst. Iz članka može izbaciti nepotrebne detalje i tako tekst skratiti. Nadalje, neke nepoznate riječi može zamijeniti sinonimima koje učenici već poznaju. Prema tome nastavnik će kod prvih tekstova izvršiti veće promjene. Kad učenici usvoje određen broj riječi, tekstovi mogu biti i duži, a promjene koje će nastavnik unositi bit će sve manje dok napokon svaki učenik ne stekne sposobnost da sam bez većih poteškoća prati tekst izravno iz novina. Na taj ćemo način postepeno osposobiti učenike da i sami čitaju i razumiju stranu štampu.

Tekst koji sam izabrala i obradila u razredu kratak je članak iz crne gradske kronike. Članak sam skratila i prilagodila znanju učenika, a izradila sam i slike koje u cijelosti ilustriraju radnju teksta. Slike su mi vrlo mnogo olakšale tumačenje novih riječi.

C) Metodski postupak

1. Uvod

Na početku sata postavila sam učenicima nekoliko pitanja o dnevnoj štampi koju prate kao i o tome gdje kupuju novine. Gradivo je povezano s lekcijama AV-tečaja za talijanski jezik (Dio I) i s već obrađenim gradivom iz knjige: Drinković-Mladineo-Dermit, Parliamo italiano, conosciamo l'Italia.

Pitanja:

- Compri ogni giorno il giornale?
- Dove compri il giornale?
- Che giornale leggi?
- Leggi tutti gli articoli?
- Che articoli leggi? (l'articolo di fondo, i servizi speciali, ecc.).
- Leggi qualche volta gli articoli di cronaca nera?

2. Najava novog gradiva i pisanje naslova na ploču

Ieri ho letto nel giornale un articolo di cronaca nera. Parlava di una rapina in una banca a Firenze. Pišem na ploču: *Rapina in banca a Firenze*.

Pitanja:

- Che cosa ho letto nel giornale?
- Quale era il titolo di questo articolo?

3. Vizuelno upoznavanje sadržaja teksta

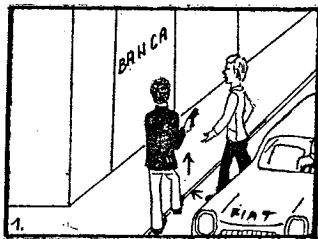
Nakon najave naslova pokazujem učenicima na grafoprojektoru slike koje ilustriraju tekst. Učenici se najprije vizuelno upoznaju sa sadržajem. Slike mogu biti izrađene i na papiru, a mogu se nalijepiti na zid ili kvačicama objesiti na klopac.

Vizuelna obrada teksta vrlo je važna jer učenici nastoje na stranom jeziku naći odgovarajuće riječi kojima bi mogli opisati ilustracije. Tek nakon projekcije svih slika prelazi se na usmenu obradu svake slike.

4. Provjeravanje poznatih riječi i obrada nepoznatih riječi na slikovnom materijalu

Prije obrade teksta potrebno je da učenici upoznaju značenje svih riječi koje su im u tekstu nepoznate jer će tako mnogo lakše prihvatiti novi tekst, a nastavnik neće morati gubiti dragocjeno vrijeme tumačenjem riječi i neće morati prekidati tekst da bi rastumačio nepoznate riječi. Učenici će, dakle, dalje bez teškoća pratiti članak iz novina.

Učenici gledaju sliku po sliku. Nastavnik pitanjima provjerava razumijevanje radnje i utvrđuje već poznate riječi. Nepoznate riječi nastavnik će najprije rastumačiti na slici, a kad provjeri da su ih učenici razumjeli, napisat će ih i na ploči.

Pitanja:

- Dove si è fermata questa macchina?
La macchina si è fermata davanti alla banca.
- Quante persone sono uscite dalla macchina?
Dalla macchina sono uscite due persone.
Nastavnik: Questi sono due malviventi (due ladri).
- Chi sono questi due uomini?
Questi sono due malviventi.
Na ploču se piše: *un malvivente*.
- Dove vanno i malviventi?
Essi vanno nella banca.

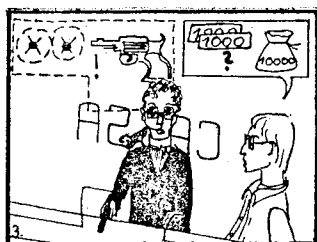
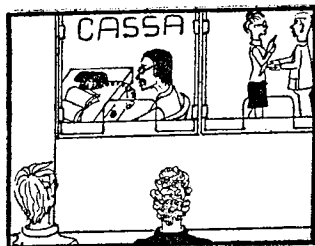
- e) La macchina è vuota?
No, la macchina non è vuota.
- f) Chi è rimasto nella macchina?
Un malvivente (l'autista) è rimasto nella macchina.
- g) Che tipo di macchina è questa?
Questa è una Fiat 1300.
- h) *A bordo di* che macchina sono arrivati i malviventi davanti alla banca?
I malviventi sono arrivati davanti alla banca a bordo di una Fiat 1300.
Na ploči: *a bordo di...*
- i) In quanti erano i malviventi?
I malviventi erano in tre.

Pitanja:

- a) Dove entrano i malviventi?
I malviventi entrano nella banca.
- b) Dove vanno i due malviventi?
I due malviventi vanno verso la cassa.

Nastavnik:

I malviventi sono armati — pokazuje sliku.
Essi hanno una rivoltella.

Pitanja:

- a) Sono armati i malviventi?
Sì, essi sono armati.
- b) Sono armati di rivoltella?
Sì, essi sono armati di rivoltella.
- c) Di che cosa sono armati i malviventi?
Essi sono armati di rivoltella.
Na ploči: *essere armato di rivoltella.*
- d) Hanno sparato i malviventi? — Slika.
No, essi non hanno sparato.
Na ploči: *sparare.*

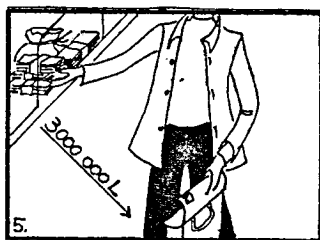
Nastavnik: Non hanno sparato, ma hanno minacciato di sparare. — Slika.

- e) I malviventi hanno minacciato di sparare?
Sì, essi hanno minacciato di sparare.
Na ploči: *minacciare di...*
- f) Che cosa essi volevano?
Volevano i soldi.

Pitanja:

- a) Che cosa ha fatto il cassiere?
Il cassiere ha alzato le mani.
- Nastavnik:** I malviventi hanno detto al cassiere di alzare le mani. Essi hanno intimato al cassiere di alzare le mani.
- b) Che cosa i malviventi hanno intimato al cassiere? Essi hanno intimato al cassiere di alzare le mani.
Na ploči: *intimare di alzare le mani.*
- c) Il cassiere aveva paura?
Sì, il cassiere aveva paura.

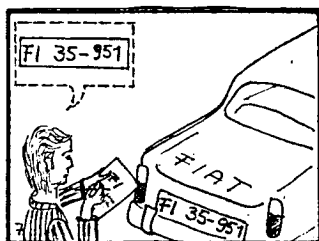
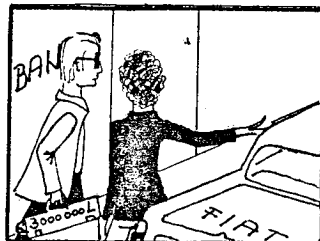

Pitanja:

- a) Che cosa ha preso questo malvivente?
Il malvivente ha preso i soldi.
- b) Quanti soldi ha preso?
Egli ha preso tre milioni di lire.

Pitanja:

- a) Come sono usciti i malviventi dalla banca?
Essi sono usciti di corsa.
- b) Il loro compagno (amico) li aspettava nella macchina? Sì, il loro compagno (amico) li aspettava nella macchina.
- c) Era acceso il motore della macchina?
Sì, il motore era acceso.
- d) È ripartita subito la loro macchina?
Sì, la loro macchina è ripartita subito.
Nastavnik: È ripartita a gran velocità.
- e) Com'è ripartita la loro macchina?
La loro macchina è ripartita a gran velocità.
Na ploči: *ripartire a gran velocità.*

Pitanja:

- a) Chi ha visto la macchina dei malviventi?
Un passante ha visto la macchina dei malviventi.
- b) Che cosa egli ha scritto (ha annotato)?
Egli ha annotato il numero della targa.
Na ploči: *annotare.*

Pitanja:

- a) La polizia è arrivata subito?
Sì, la polizia è arrivata subito.
- b) Che cosa la polizia ha trovato?
La polizia ha trovato la macchina dei malviventi.
- c) Ha trovato la polizia i malviventi?
No, la polizia non ha trovato i malviventi.
- d) Ha trovato i soldi?
No, non ha trovato i soldi.

5. Čitanje članka

Učenici razumiju sve nepoznate riječi, a poznat im je i sadržaj članka jer su ga vidjeli na slikama. Tekst im prema tome ne čini više nikakvu teškoću. Sada nastavnik čita tekst, a učenici pažljivo slušaju.

Rapina in banca a Firenze

Rapina in una banca alla periferia di Firenze. Due giovani armati di *rivoltella* hanno *intimato* ai quattro impiegati che si trovavano nella banca di *alzare* le mani. Quindi, hanno preso tutti i soldi che hanno trovato: una cifra attorno ai *tre milioni* di lire.

I malviventi sono arrivati davanti alla banca *a bordo di* una Fiat 1300 rossa. Erano in tre. Due sono scesi e sono entrati nella banca, mentre il terzo è rimasto in attesa nell'automobile con il motore *acceso*.

I due che sono entrati hanno *minacciato* di sparare poi hanno preso i soldi e sono usciti ripartendo *a gran velocità* con la vettura che li attendeva.

Un passante ha *annotato* il numero della loro targa. Poco dopo la polizia ha trovato la macchina senza però riuscire a trovare i *malviventi*. (Il Piccolo, 20 ottobre 1971).

6. *Provveravanje razumijevanja teksta pitanjima*

Pitanja:

- a) Dove ha avuto luogo la rapina?
- b) Di che cosa erano armati i malviventi?
- c) Che cosa essi hanno intimato ai quattro impiegati?
- d) Quanti soldi hanno preso?
- e) A bordo di che macchina sono arrivati i malviventi davanti alla banca?
- f) In quanti erano?
- g) Quanti malviventi sono scesi dalla macchina?
- h) Dove sono entrati?
- i) Dov'è rimasto in attesa il terzo malvivente?
- j) Di che cosa hanno minacciato i malviventi?
- k) Come sono usciti dalla banca?
- l) Come sono ripartiti?
- m) Che cosa ha annotato un passante?
- n) Che cosa ha trovato la polizia?

7. *Provveravanje da li su učenici usvojili nove riječi*

S ploče se brišu nove riječi. Učenicima treba podijeliti tekst članka. Iz teksta su ispuštene sve one riječi koje smo tumačili i pisali na ploču. U tekstu su kurzivom istaknute riječi koje treba ispustiti. Učenici ispunjavaju tekst, a onda čitaju rečenicu po rečenicu. Tekst čitamo tako da učenici sami ispravljaju pogreške i raspravljaju o riječima koje bi trebalo dodati u prazan prostor.

Tekst se može i projicirati na grafoprojektoru. U tom slučaju učenici predlažu riječi koje nastavnik mora upisati u praznine. Dobro bi bilo da nastavnik upisuje riječi olovkom druge boje kako bi se nove riječi što više istakle.

8. *Utvrđivanje*

Učenici gledaju tekst i jedni drugima postavljaju pitanja. Ako se tekst projicira, nastavnik mora pokriti tekst čim učenici postavljaju pitanje, inače bi čitali odgovore.

9. *Utvrđivanje plana radnje*

Učenici gledaju slike, a nastavnik postavlja pitanja. Na ploči se utvrđuju glavni elementi radnje.

Slika 1. Dove sono i malviventi?

I malviventi sono davanti alla banca.

Slika 3. E adesso dove sono?

Sono nella banca.

Slika 6. Che cosa vediamo su questo disegno?

Vediamo la fuga dei malviventi.

Slika 7. Chi vede la targa della loro macchina?

Un passante vede la targa della loro macchina.

Slika 8. Chi arriva?

La polizia arriva.

Na ploči

1. Davanti alla banca.
2. Nella banca.
3. La fuga dei malviventi.
4. Un passante vede la targa.
5. L'arrivo della polizia.

10. Učenici prepričavaju tekst po planu

11. Zadaivanje domaće zadaće

Za domaću zadaću učenici mogu po zadanom planu sastaviti sadržaj članka. U tom slučaju nastavnik mora pokupiti tekstove koje su učenici ispunjavali u školi.

D) Zaključak

Sve faze rada obradila sam za vrijeme jednog školskog sata. Učenici su na satu bili vrlo aktivni i s veseljem su prihvatili ovakav oblik rada. Slikovni materijal pokazao se kao izvanredno koristan jer su učenici prije čitanja teksta mogli upoznati njegov sadržaj i tako su odmah aktivno sudjelovali u nastavi.

Domaće zadaće pokazale su da su svi učenici shvatili radnju i da su je znali opisati svojim riječima. Ističem da su i pogreške u domaćim zadaćama bile vrlo neznatne, a mogla sam ih svrstati odmah tako da sam na nekoliko primjera rastumačila čitavom razredu tipične greške.

S obzirom na postignute rezultate, preporučujem ovakav oblik pismenog rada i kao jednu od mogućnosti za pisanje školskih zadaća. Ako se takav tekst obrađuje za školsku zadaću, onda priprema za zadaću može trajati jedan školski sat, a drugi sat može se pisati školska zadaća. Razumije se da je u tom slučaju potreban blok-sat stranog jezika.

Kronika

XI kongres međunarodne federacije profesora stranih jezika (FIPLV), Saarbrücken 4—7. travnja 1972.

Većina će se naših čitalaca sjećati X kongresa FIPLV koji je održan u travnju 1968. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Organiziralo ga je *Hrvatsko filološko društvo* u ime *Saveza društava za strane jezike i književnosti SFRJ*, koje predstavlja nastavnike stranih jezika iz cijele Jugoslavije u međunarodnoj federaciji.

XI kongres FIPLV organizira *Društvo nastavnika stranih jezika u Zapadnoj Njemačkoj (ADNV)* na Sveučilištu u Saarbrückenu od 4. do 7. travnja 1972. Okvirna tema Kongresa je *Nastava stranih jezika sedamdesetih godina — istraživanja i razredna praksa*.

Kongres će započeti dvama plenarnim predavanjima: 1. Prof. dr Rudolf Filipović (Zagreb), *Linguistic Theory and Foreign Language Teaching*; 2. Dr W. Ross (München), *Europäische Gemeinsprache und europäische Nachbarsprachen*.

Nakon tih dvaju plenarnih predavanja rad Kongresa odvijat će se u seminarima i sekcijama, a bit će održano i nekoliko posebnih predavanja iz pojedinih područja jezika i književnosti. Pored već najavljenih referata, kojima

će se uvesti diskusija u seminarima ili sekcijama, bit će održan i veći broj koreferata i saopćenja, pa očekujemo da će i članovi naših republičkih društava učestvovati svojim priložima u radu seminarima i sekcija. Stoga su sva naša društva za strane jezike pozvala članove da prijave svoje učešće na Kongresu.

U seminarima pod vodstvom istaknutih stručnjaka, koji će uvodnim izlaganjem otvoriti rad pojedinih seminara, obrađivat će se ova pitanja: 1. Psihologija učenja i nastava stranih jezika; 2. Didaktički problemi u nastavi njemačkog kao stranog jezika; 3. Problemi nastavnog programa u nastavi stranih jezika; 4. Problemi u nastavi španjolskog jezika; 5. Testovi u nastavi stranih jezika; 6. Izobrazba nastavnika; 7. Analiza pogrešaka u nastavi stranih jezika; 8. Aspekti suvremenog jezika: rezultati istraživanja kompjutorske lingvistike; 9. Pitanja bilingvizma i dvojezična nastava; 10. Audio-vizuelna globalno-strukturalna metoda; 11. Pitanja moderne književne svijesti i kritike; 12. Problemi prevodenja.

Neki od tih seminara nakon uvodnog predavanja nastavit će rad u sekcijama u kojima će se diskusija o glavnom pitanju nastaviti primjenom na pojedine jezike. Tako će se u *Seminaru 3*, nakon predavanja pod naslovom »Uvod u pitanja nastavnog programa«, taj isti problem dalje diskutirati u sekcijama, i to u nastavi engleskog, fran-